

Arrest

nr. 340 586 van 5 februari 2026
in de zaak RvV X / IV

Inzake: 1. X
2. X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat M. VANDEWALLE
Koopvaardijlaan 13
9000 GENT

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X en X, die verklaren van Palestijnse origine te zijn, op 31 juli 2025 hebben ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 22 juli 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 17 december 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 20 januari 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken I. FLORIO.

Gehoord de opmerkingen van verzoekers en hun advocaat M. VANDEWALLE.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekers, die verklaren van Palestijnse origine te zijn en België te zijn binnengekomen op 22 november 2023, dienen op 23 november 2023 een verzoek om internationale bescherming in.

1.2. Nadat een vragenlijst wordt ingevuld en ondertekend, worden de dossiers van verzoekers op 28 november 2023 door de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) overgemaakt aan het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS), waar verzoekers gehoord worden op 28 mei 2025.

1.3. Op 22 juli 2025 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) de beslissingen tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat). Dit zijn de bestreden beslissingen.

De eerste bestreden beslissing, genomen ten aanzien van verzoeker luidt als volgt:

“U, [A.H.S.M.], bent van Palestijnse afkomst en geboren te Gaza. U bent gehuwd met [A.I.H.I.] (o.v. [...]). Jullie hebben samen twee kinderen. Uw zoon [A.S.] werd geboren te Beitlahia, Palestina. Uw tweede zoon [A.K.] werd geboren te België en heeft de Belgische nationaliteit. Uw vrouw is zwanger en zal in augustus 2025 bevallen.

U verliet Gaza op 26 juli 2023, samen met uw vrouw en zoon [S.]. Met drie reisden jullie via Egypte en Turkije naar Griekenland, waar jullie op 1 augustus 2023 aankwamen. Vervolgens diende u een verzoek om internationale bescherming in op 4 augustus 2023. Omstreeks 18 september 2023 kende de Griekse autoriteiten uw gezin en u de internationale bescherming toe. Samen verbleven jullie in Griekenland tot jullie besloten Griekenland per vliegtuig te verlaten op 22 november 2023. U diende vervolgens een verzoek om internationale bescherming in België in op 23 november 2023.

De levensomstandigheden in Griekenland waren slecht: uw gezin en u kregen geen hulp of educatie. Uw vrouw kende veel stress en u had geen werkkansen. Om deze redenen besloot u samen met uw gezin Griekenland te verlaten.

Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legt u volgende kopieën van documenten neer: Palestijnse identiteitsdocumenten van alle gezinsleden, geboortecertificaten van alle gezinsleden, Griekse paspoorten en verblijfskaarten van uw vrouw, zoon [S.] en uzelf, huwelijksakte, schoolcertificaten van in Palestina, een bewijs van money transfer, afspraken bij de gynaecoloog in België en tot slot psychologische attesten. Daarnaast leg u ook de originele Belgische identiteitskaart van uw zoon [K.] neer.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, evenals dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen identificeren.

Betreffende uw psychologische problemen stelt u slaap- en concentratieproblemen te kennen ten gevolgen van de oorlog in Gaza. Dit heeft op zijn beurt een gevolg op uw fysieke gezondheid, met name dat u maagproblemen kent. U staaft dit met een psychologisch attest van 2 februari 2025, waarin vermeld wordt dat u veel zorgen kent in uw thuisland en dit gevolgen kent voor uw mentale gezondheid. Uw maagproblemen worden niet gestaafd.

In het psychologisch attest wordt op geen enkele manier beschreven dat uw psychologische problemen van dien aard zijn dat het uw functioneren belemmert. Evenmin haalt u dit aan. Bijgevolg blijkt evenmin dat u niet in staat zou zijn om op zelfstandige wijze deel te nemen aan de asielprocedure. U bevestigde tevens op het einde van uw persoonlijk onderhoud dat u alles heeft kunnen vertellen dat u wenste betreffende uw problemen (CGVS, p.3-4, 15).

Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Uw verzoek om internationale bescherming wordt niet-ontvankelijk verklaard. *Uit uw verklaringen en de stukken in het dossier (Eurodac Marked Hit, verklaringen DVZ en CGVS) blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist. U legt een kopie neer van het Griekse paspoort en de ADET van uw gezin en uzelf. De originele documenten heeft u vernietigd bij aankomst in België (CGVS, p.5).*

Het gemeenschappelijk Europees asielstelsel.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a.,

randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushoud>

[ers-in-griekenland-juni-2022](#); Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn ngo's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat **u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.**

Met betrekking tot uw Griekse documenten.

1. (Originele) verblijfsvergunning en paspoort.

U verklaart de originele verblijfsvergunning en paspoort van uw vrouw, zoon en uzelf uit angst vernietigd te hebben bij aankomst in België (CGVS, p.5). U bent wel in het bezit van kopieën. Het Commissariaat-Generaal wijst er vooreerst op dat deze vernietiging alleen op uw eigen beweringen berust en dat u geen concreet bewijs levert waaruit blijkt dat u deze geldige originele verblijfsvergunningen en paspoorten daadwerkelijk hebt vernietigd (CGVS, p.5). Er kan dan ook geen geloof gehecht worden aan uw verklaringen dat u niet meer over deze documenten zou beschikken. Aangezien uit uw volledige dossier duidelijk blijkt dat u in het bezit zou moeten zijn van een dergelijk document, volstaan louter beweringen niet om de vernietiging ervan vast te stellen.

Voorts blijkt uit de informatie waarover het CGVS beschikt dat uw vrouw, zoon en uzelf een verblijfsvergunning ontvingen op 18 september 2023, geldig tot en met 17 september 2026 (Eurodac Marked Hit, aanvraag derde landen: Griekenland). Daarnaast ontving u ook een Grieks paspoort met geldigheid tot en met 4 oktober 2028. Dit geldt eveneens voor uw vrouw en zoon.

Echter, zelfs indien er geloof zou worden gehecht aan uw verklaring dat u niet langer over uw Griekse verblijfskaart beschikt, dan nog dient het volgende opgemerkt te worden.

2. ADET, AMKA en AFM.

U stelt niet in het bezit te zijn van een AMKA of AFM, met reden dat u hierover pas in België iets van vernam. Dit staat haaks op uw latere verklaringen gedurende het persoonlijk onderhoud niet te kunnen werken door een gebrek aan een AMKA of AFM. U hierop gewezen, stelt u hier toch al in Griekenland van gehoord te

hebben. Meer specifiek verklaart u om bovenstaande documenten gevraagd te hebben, waarop u het antwoord kreeg dat u moest wachten voor een AFM en AMKA (CGVS, p.8,9). **A. ADET.**

Uit uw verklaringen blijkt dat u enkel in het bezit bent van een kopie van de verblijfsvergunning van uw gezinsleden en uzelf. Het originele document dat bewijst dat u in het bezit bent van een geldige verblijfsvergunning heeft u vernietigd (CGVS, p.5).

Het Commissariaat-Generaal wijst er vooreerst op dat dit deze vernietiging alleen op uw eigen beweringen berust en dat u geen concreet bewijs levert waaruit blijkt dat u deze geldige verblijfsvergunning daadwerkelijk hebt vernietigd. Aangezien uit uw volledige dossier duidelijk blijkt dat u in het bezit zou moeten zijn van een dergelijk document, volstaan loutere beweringen niet om het de vernietiging ervan vast te stellen.

Vervolgens merkt het Commissariaat-generaal op dat, hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van specifieke moeilijkheden waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning bij terugkeer worden geconfronteerd, deze objectieve informatie geen verwijzing bevat naar soortgelijke problemen waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van de gedrukte verblijfsvergunning zouden worden geconfronteerd. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat **het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen** in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET). Hiervoor moet men zich naar een asieltbureau begeven om het verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Ten derde blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is, u beweert alleen (in tempore suspecto en zonder het te bewijzen -) dat uw gedrukte verblijfsvergunning vernietigd zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. U zal dus niet met dezelfde moeilijkheden worden geconfronteerd als de begunstigten van internationale bescherming in Griekenland wiens verblijfsvergunning is verlopen en die naar die lidstaat moeten terugkeren.

Uit objectieve informatie blijkt ook dat het fysieke document pas ongeldig wordt nadat aangifte van diefstal of verlies naar behoren is gedaan, bij de politie in Griekenland (ibid.). Deze informatie geeft evenmin aanleiding om te vermoeden dat de ongeldigheid van een gedrukte ADET, in het kader van een procedure die tot doel heeft een identiek document te vervangen, zou leiden tot de opschorting of intrekking van het verblijfsrecht of andere rechten die aan dit document zijn verbonden. Bijgevolg zou u, **zelfs indien zou moeten worden geconcludeerd dat u niet langer in het bezit bent van uw gedrukte verblijfsvergunning, niet worden geconfronteerd met de moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die niet langer over een geldige verblijfsvergunning beschikken.**

B. AMKA.

Het Commissariaat-generaal wijst erop dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures in de periode 2020-2023 (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights , gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf). U toont niet aan

dat het voor u niet mogelijk was om uw AMKA aan te vragen of te activeren. Het komt aan de verzoeker toe om de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te doen gelden.

U toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om deze stap te ondernemen of uw AMKA te bekomen. U was immers wel in staat de procedure te doorlopen om reisdocumenten te verkrijgen, wat niet automatisch gebeurt. Het CGVS wijst erop dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland niet automatisch reisdocument krijgen, maar pas nadat de betrokkene hiertoe een specifiek verzoek heeft ingediend bij het paspoortbureau van de Griekse politie. De persoon die internationale bescherming geniet, moet ook bepaalde documenten voorleggen, waaronder een kopie van de beslissing tot toekenning van internationale bescherming en een kopie van zijn ADET (of een bewijs dat zijn ADET-aanvraag in behandeling is), en moet de som van 84,40 euro betalen. De begunstigde van internationale bescherming moet een lijst raadplegen die regelmatig online wordt gepubliceerd om te weten te komen of het reisdocument klaar is. Als het reisdocument klaar is, moet de betrokkene naar het Regionaal Asielbureau van Thessaloniki of het Regionaal Asielbureau van Attica gaan om het in ontvangst te nemen. Al deze procedures moeten persoonlijk worden uitgevoerd (Refugee.info Greece, Travel Documents in Greece, 9 februari 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985654192535>). Evenmin geeft u zicht op welke stappen u al dan niet ondernomen heeft met betrekking tot het bekomen van een AMKA door hier geen eenduidige verklaringen over af te leggen, waardoor u het de commissaris-generaal onmogelijk maakt deze elementen te onderzoeken. U stelt aanvankelijk niet te weten wat een AMKA is gedurende uw verblijf in Griekenland. Nadien stelt u alsnog geprobeerd te hebben om uw AMKA te bekomen en ging u naar de regio waar u uw vingerafdrukken gaf, maar kreeg er te horen dat u moest wachten (CGVS, p.8-9). Verder ondernam u geen stappen, hetgeen aantoont dat het uw intentie was om Griekenland zo snel mogelijk te verlaten.

Hieruit volgt dat nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoont.

De informatie toont aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van gratis toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines **for free** from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigten van internationale bescherming in Griekenland (UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/accessto-healthcare/>; en Communication on the status of migration management in mainland Greece (p. 4, 12)). Toegang tot psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgseenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection – p. 42-44, beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

C. AFM

Uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen in Griekenland automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. **Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten**, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; **Greece Refugee Info**, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening

en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).

In dit geval hebt u uw verzoek om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend. Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij te werken (Cfr. **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf). U geeft geen zicht op welke stappen u al dan niet ondernomen heeft met betrekking tot het bekomen van een AFM door hier geen eenduidige verklaringen over af te leggen, waardoor u het de commissaris-generaal onmogelijk maakt deze elementen te onderzoeken. U stelt aanvankelijk niet te weten wat een AFM is gedurende uw verblijf in Griekenland. Nadien stelt u alsnog geprobeerd te hebben om uw AFM te bekomen en ging u naar de regio waar u uw vingerafdrukken gaf, maar kreeg er te horen dat u moest wachten (CGVS, p.8-9). Verder ondernam u geen stappen, hetgeen aantoont dat het uw intentie was om Griekenland zo snel mogelijk te verlaten. Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoont (CGVS, p.8-9).

Reden van vertrek uit Griekenland.

1. Kort verblijf in Griekenland.

U stelt dat het bij uw vertrek uit Gaza het plan was om naar België te komen en niet naar Griekenland, met reden dat u familieleden heeft in België (Verklaring DVZ; sectie 28, CGVS, p.10-11). Uit uw verklaringen blijkt ook dat u een **relatief korte periode in Griekenland verbleef na de toekenning van uw status**. U kreeg namelijk de vluchtelingenstatus toegekend op 18 september 2023. Ongeveer twee maanden later, omstreeks 23 november 2023 vroeg u reeds asiel aan in België (administratief dossier). Deze korte periode getuigt niet van een oprechte intentie om al uw rechten en kansen te doen gelden in Griekenland.

2. Geen indicaties van slechte levensomstandigheden.

Ten eerste was u erin geslaagd gedurende uw periode in Griekenland om uzelf en uw gezin steeds te voorzien van **onderdak**. Jullie verbleven bijvoorbeeld in een studio met keuken, kamer en toilet nabij Athene, waarvoor u 600 euro moest betalen. Uit niets blijkt dat u moeilijkheden heeft ondervonden bij het vinden van een woning. Bijgevolg is er geen enkele indicatie dat uw vrouw, zoon of u sinds de vluchtelingenstatus werd toegekend in een situatie van ernstige materiële deprivatie zijn terechtgekomen (CGVS, p.8,11).

Ten tweede heeft u **gewerkt** in Griekenland. Meer specifiek werkte u op illegale wijze gedurende tien à twaalf dagen in een orangerie. Op die manier heeft u geld verzameld om uw reis naar België te bekostigen. Dit staat haaks op uw verklaring geen werkkansen gehad te hebben in Griekenland (CGVS, p.9, 12).

Ten derde beschikte u over **voldoende financiële middelen** om voor uw gezin en uzelf te voorzien in Griekenland (zie supra). Enerzijds riep u de hulp in van een advocaat om uw verblijfsdocumenten te regelen. U betaalde hiervoor 150 euro. Anderzijds ontving u financiële steun van uw familieleden, waarmee u mede uw reis naar België kon bekostigen voor uw gezin en u. U staaft dit met een document als bewijs van de geldtransactie van uw familielid [I.A.I.A.] naar u op datum 19/11/2023 (CGVS, p.10,11).

Ten vierde stelt u geen kleuterschool te hebben gevonden voor uw zoon in Griekenland (CGVS, p.10), wat louter een blote bewering is. Uw vrouw voegt hier nog aan toe dat jullie evenmin geholpen werden in een crèche in Griekenland. De voorziening zou jullie iets laten weten, maar dit gebeurde niet (Verklaringen verslag [A.I.] OV [...] (CGVS 2), p.7). Echter wordt op geen enkele manier door u of uw partner verduidelijkt waarom jullie zoon [K.] niet terecht kon bij de crèche. Zo is het immers best mogelijk dat er in die ene crèche op dat moment geen beschikbare plaatsen waren. U en uw vrouw tonen in geen geval aan dat jullie kind geen toegang had tot onderwijs of kinderopvang.

3. Zelfredzaamheid.

Het CGVS is bijgevolg van oordeel dat **het risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien.**

U bent voldoende **autonoom** en **zelfredzaam** om bij terugkeer naar Griekenland uw plan te trekken. Dat blijkt uit het reizen vanuit Griekenland naar België, een reis die u volbracht met uw zwangere vrouw en zoon en eveneens wist te regelen met financiële middelen van uw familie (CGVS, p.11). Tevens wijzen uw mogelijkheden tot het huren van een studio, vinden van werk en inhuren van een advocaat op uw zelfredzaamheid (zie supra). Uit niets blijkt dat u in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen.

Het CGVS merkt op dat u verklaart de Griekse taal niet te kennen, waardoor u niet kon werken. Echter staat dit haaks op uw eerdere verklaring gewerkt te hebben in een orangerie. Bovendien toont u uw zelfredzaamheid en autonomie aan door oplossingsgericht te communiceren via een vertaalapplicatie indien nodig (CGVS, p.9, 12, 13).

4. Kwetsbaarheid.

Ten eerste haalt u op geen enkel ogenblik aan dringende medische bijstand nodig te hebben gehad in Griekenland. Wel zegt u dat u te kampen had met maagpijn, vermoeidheid en schurft. Enerzijds zijn dit louter blote beweringen. Anderzijds blijkt uit niets dat u enige moeite ondernam om aan de slag te gaan met uw medische problemen. U verklaart dat alles te duur was. Nochtans kan verwacht worden van iemand die 1000 euro kreeg van zijn familie, die over voldoende middelen beschikt om te betalen voor medische zorgen als die deze dringend nodig heeft. Het feit dat u dit niet deed, ondermijnt de ernst van uw voorgehouden medische problemen. Bovendien stelt u dat u enkel naar het ziekenhuis ging voor uw zwangere vrouw (CGVS, p.11-13).

Ten tweede was uw vrouw zwanger gedurende jullie periode in Griekenland. Uit niets blijkt dat er zodanige complicaties of een gebrek aan medische zorgen waren hieromtrent. U stelt dat ze acht maanden zwanger was en jullie nood hadden aan een controle. U ging slechts eenmaal op zelfstandige wijze met uw vrouw naar het ziekenhuis in Amonia (CGVS, p. 13 en CGVS 2, p.8), maar toen werden jullie doorverwezen naar een organisatie die hulp kon bieden. U ging alleen naar deze organisatie, waar u meegedeeld werd dat uw zwangere vrouw aanwezig moest zijn om medische zorg toe te dienen, wat logisch is en wat er niet op wijst dat u of uw vrouw geen medische zorg kon krijgen. Dat hulp jullie geweigerd werd is louter een blote bewering (CGVS, p.13-14).

Ten derde is het CGVS ook van oordeel dat uw mentale gezondheidsproblemen (vermoeidheid en stress omwille van de situatie in Gaza), op basis van de voorgelegde attesten, niet in die mate gekarakteriseerd zijn dat ze aan uw situatie in Griekenland een significant verhoogde graad van kwetsbaarheid verlenen, en bijgevolg een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land rechtvaardigt. Het CGVS merkt ook op dat u momenteel in België twee jobs uitoefent (CGVS, p. 4), wat de ernst van uw mentale gezondheidsproblemen aanzienlijk relativeert.

5. Documenten voorgelegd in het kader van verzoek om internationale bescherming.

De overige door u neergelegde documenten kunnen bovenstaande conclusies niet wijzigen. De Palestijnse paspoorten, identiteitskaarten, huwelijksakte, schoolcertificaten en geboortecertificaten bevestigen louter uw Palestijnse origine.

De medische documenten van uw vrouw hebben betrekking op haar huidige zwangerschap en medische afspraken, die niet in twijfel worden getrokken.

Betreffende de Belgische identiteitskaart en geboorteakte van uw zoon [K.], dient opgemerkt te worden dat hij de Belgische nationaliteit heeft en voorts op geen enkele manier betrokken is in een asielpcedure. Het CGVS merkt op dat het doel van de procedure naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming er niet in ligt om het recht op eerbiediging van het gezinsleven te bevestigen. Indien u zich wenst te voegen bij in België verblijvende familieleden dient u zich tot de geëigende procedure te wenden om uw verblijf in België in regel te stellen op grond van uw huidige gezinssituatie.

6. Familie.

Het CGVS nam voor uw partner [A.I.] (OV [...]) eveneens een beslissing tot niet-ontvankelijkheid, gezien haar beschermingsstatus in Griekenland.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw land van herkomst.”

De tweede bestreden beslissing genomen ten aanzien van verzoeker luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

U, [A.I.H.I.], bent van Palestijnse afkomst en geboren te Gaza. U bent gehuwd met [A.H.S.M.] (o.v. [...]). Jullie hebben samen twee kinderen. Uw zoon [A.S.] werd geboren te Beitlahia, Palestina. Uw tweede zoon [A.K.] werd geboren te België en heeft de Belgische nationaliteit. Gedurende uw onderhoud was u zwanger en u zal in augustus 2025 bevallen.

U verliet Gaza op 26 juli 2023, samen met uw man en zoon [S.]. Met drie reisden jullie via Egypte en Turkije naar Griekenland, waar jullie op 1 augustus 2023 aankwamen. Vervolgens diende u een verzoek om internationale bescherming in op 4 augustus 2023. Omstreeks 18 september 2023 kende de Griekse autoriteiten uw gezin en u de internationale bescherming toe. Samen verbleven jullie in Griekenland tot jullie besloten Griekenland per vliegtuig te verlaten op 22 november 2023. U diende vervolgens een verzoek om internationale bescherming in België in op 23 november 2023.

U kent dezelfde problemen als uw man in Griekenland: de levensomstandigheden waren er namelijk slecht en uw man vond moeilijk werk. Er was ook slechte medische hulp betreffende uw vorige zwangerschap.

Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legt u volgende kopieën van documenten neer: Palestijnse identiteitsdocumenten van alle gezinsleden, geboortecertificaten van alle gezinsleden, Griekse paspoorten en verblijfskaarten van uw man, zoon [S.] en uzelf, huwelijksakte, schoolcertificaten van in Palestina, een bewijs van money transfer, afspraken bij de gynaecoloog in België en tot slot psychologische attesten. Daarnaast leg u ook de originele Belgische identiteitskaart van uw zoon [K.] neer.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken. U was namelijk zeven maanden zwanger gedurende uw persoonlijk onderhoud. De door u ingediende medische attesten bevestigen uitsluitend uw zwangerschap.

U stelde bij aanvang van het onderhoud duizelig te zijn. Om hieraan tegemoet te komen werd u voorzien van de nodige pauze, werd u water aangeboden en meermaals gevraagd of u in staat was om het interview uit te voeren. Verder deden er zich geen problemen voor tijdens het persoonlijk onderhoud hieromtrent, noch gaf u deze aan. Op het einde van uw interview bevestigde u eveneens alles verteld te hebben betreffende uw problemen (notities van het persoonlijk onderhoud CGVS 2332872B, hierna CGVS 2 genoemd, p.3-4, 10).

Verder legt u een psychologisch attest neer om aan te tonen dat u stress heeft (CGVS 2, p.3). Op geen enkele manier wordt in dit attest beschreven dat uw psychologische problemen van dien aard zijn dat het uw functioneren belemmert. Evenmin haalt u dit verder aan. Bijgevolg blijkt evenmin dat u niet in staat zou zijn om op zelfstandige wijze deel te nemen aan de asielprocedure. U bevestigde tevens op het einde van uw persoonlijk onderhoud dat u alles heeft kunnen vertellen dat u wenste betreffende uw problemen (CGVS, p.10).

Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Uw verzoek om internationale bescherming wordt niet-ontvankelijk verklaard. Uit uw verklaringen en de stukken in het dossier (Eurodac Marked Hit, verklaringen DVZ en CGVS) blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist. U legt een kopie neer van het Griekse paspoort en de ADET van uw gezin en uzelf. De originele documenten heeft uw man vernietigd bij aankomst in België (CGVS 2, p.5).

Hierbij dient vastgesteld te worden dat uw verzoek om internationale bescherming steunt op dezelfde motieven die werden aangehaald door uw partner [A.H.S.M.] (o.v. [...]), die net zoals u een beschermingsstatus in Griekenland toegewezen kreeg (CGVS 2, p.7). In het kader van het door hem ingediende verzoek om internationale bescherming werd hem een niet-ontvankelijkheidsbeslissing toegekend. Deze luidt als volgt:

[idem motieven eerste bestreden beslissing]

Bovenstaande vaststellingen gelden onverkort voor uzelf aangezien u zich op dezelfde problemen en documenten beroept. Tenslotte kan het CGVS hierbij nog onderstaande aanvullingen maken voor wat betreft uw eigen verzoek.

Individuele aangehaalde vrees in Griekenland

Naast de bovengenoemde problemen in Griekenland die uw man en u hebben, haalt u aan dat u éénmaal lastiggevallen werd door een dronkaard op straat toen u om eten ging (CGVS 2, p. 7-8). U ging niet naar de politie omdat uw man dit niet wou. Nadien is zoiets gelijkaardigs niet meer gebeurd. Enerzijds is dit incident een louter blote bewering. Anderzijds toont dit op geen enkele manier aan dat u omwille van dit eenmalige incident een reëel risico loopt bij een terugkeer naar Griekenland, noch dat u geen beroep zou kunnen doen op bescherming van de Griekse autoriteiten.

Betreffende de door u genoemde kwetsbaarheden, met name uw huidige zwangerschap en de (mentale) druk die u ervaart, is het CGVS van oordeel dat deze niet in die mate gekarakteriseerd zijn dat ze aan uw situatie in Griekenland een significant verhoogde graad van kwetsbaarheid verlenen. Enerzijds blijkt uit niets dat er gedurende uw zwangerschap in Griekenland zodanige complicaties of een gebrek aan medische zorgen waren. Evenmin blijkt u gedurende uw huidige zwangerschap complicaties te ervaren. Anderzijds toont het psychologisch attest, dat u neerlegt om aan te tonen dat u stress heeft, op geen enkele manier aan dat uw psychologische problemen van dien aard zijn dat het uw functioneren belemmert. Evenmin haalt u dit verder aan (CGVS 2, p.3).

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw land van herkomst."

2. Het verzoekschrift

Verzoekers voeren de schending aan van de artikelen 48/3, 48/4, 48/6 en 57/6 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM), van artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, van artikel 62 van de Vreemdelingenwet, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel.

Verzoekers betogen dat nergens ingegaan wordt op hun verklaringen over de ondermaatse behandeling van vluchtelingen. Zij wijzen op hun kwetsbaarheid. Verzoekers verwijzen naar Duitse rechtspraak, rechtspraak van de Raad en naar algemene rapporten. Ze preciseren dat ze na hun erkenning in Griekenland, er nog enkele maanden gebleven hebben, om daar een leven op te bouwen, maar ze zouden hierbij gebotst hebben

op allerlei moeilijkheden, namelijk was het niet mogelijk om legaal werk te vinden en om onderdak of voldoende medische zorgen te bekomen. Volgens hen is het niet gegarandeerd dat zij bij terugkeer hulp zullen bekomen.

Vervolgens gaan zij in op hun kwetsbaarheid en wijzen ze erop dat zij een gezin zijn met jonge kinderen en dat ze allebei opgevolgd worden door een psycholoog, dat verzoekster hoogzwanger is en dat hun kind K. de Belgische nationaliteit heeft. Verder stellen ze dat de beslissing onterecht genomen werd rekening houdend met de landeninformatie wat betreft huisvesting en medische zorg. Zij stippen aan dat verzoekers psycholoog verdere opvolging nodig acht en verwijten de commissaris-generaal de langdurige noodzakelijke opvolging te minimaliseren door te oordelen dat hij het interview kon afleggen. Hun herkomst uit de Gazastrook verhoogt volgens hen hun kwetsbaarheid en zij verwijzen in dit verband naar een arrest van de Raad.

Verder benadrukken zij dat verzoekster zal bevallen en niet naar Griekenland kan terugkeren zonder enige garantie en zonder een actieve AMKA.

Zij menen dat er geen steun is van de Griekse autoriteiten, dat er geen garanties zijn dat het gezin bij terugkeer naar Griekenland opnieuw beroep doen zal kunnen doen op steun van familie en vrienden en dat het met hun jonge kinderen niet mogelijk zal zijn om alles zelf te doen, terwijl zij in België wel over een netwerk zouden beschikken. Zij voegen toe dat het hen in België wel lukt om toegang tot hulp te krijgen omdat zij via hun advocaat en assistent informatie verkregen hebben en werk kunnen vinden. Ze voegen nog toe dat ze trauma's te verwerken hebben en dat moet gebeuren in een stabiele omgeving.

Vervolgens bespreken verzoekers het AIDA-rapport van juni 2024 en het RSA rapport van 7 april 2025 en wijzen ze erop dat er sprake is van een veelvoud aan problemen met betrekking tot de rechten van erkende vluchtelingen. Ze zouden ook zelf met problemen geconfronteerd zijn omdat ze geen adequate toegang hadden tot medicatie, arbeidsmarkt en degelijke huisvesting. Ze lichten toe dat zowel administratieve als bureaucratische hinderpalen, in combinatie met een totaal gebrek aan initiatief in hoofde van de staat, maakt dat vluchtelingen niet kunnen genieten van hun rechten. Verder wijzen zij op een nieuw rapport van RSA waarin dramatische vaststellingen worden gedaan en waaruit blijkt dat er geen beterschap op komst is. Zij wijzen op het grote risico op dakloosheid en menen dat de omstandigheden in Griekenland een schending inhouden van artikel 3 van het EVRM. Zij gaan in op het gebrek aan huisvesting en preciseren dat zij tijdelijk een studio konden huren door de steun van hun familie waarop zij op heden geen beroep meer zouden kunnen doen, dat verzoekster niet kon werken omdat ze hoogzwanger was en dat ze geen vast, duurzaam adres vinden waardoor hun AMKA niet geactiveerd kon worden. Zij wensen nog te verwijzen naar verschillende persberichten. Ze stippen aan dat het HELIOS+ programma nog van start moet gaan en dat er niet vanuit gegaan kan worden dat zij zullen behoren tot de 5% gelukkigen. Verder bekritisieren zij de toegang tot de arbeidsmarkt en herhalen ze dat ze geen enkele hulp kregen bij het zoeken naar werk of huisvesting terwijl verzoekster hoogzwanger was. Verwijzend naar een studie vermeld in het AIDA-rapport verwijten zij de commissaris-generaal er geen rekening mee te houden dat minder dan de helft een werkcontract heeft en met het feit dat er geen veilig en waardig werk te vinden is. Vervolgens gaan zij in op de problemen inzake de toegang tot de gezondheidszorg en de moeilijkheden om een AMKA te verkrijgen en te activeren. Ze herhalen dat verzoeker in België ruim een jaar behandeld wordt door zijn psychologe en dat behandeling noodzakelijk is. Omwille van verzoeksters zwangerschap kon ze geen werkcontract voorleggen, waardoor de AMKA niet geactiveerd kon worden en waardoor zij niet de nodige zorgen kon verkrijgen. Dat ze geen gepaste zorgen en opvolging kregen, blijkt volgens hen uit het Belgische dossier. Zij preciseren dat ze niet op de hoogte waren van het geslacht van de baby. Hun advocaat had ook terecht opgemerkt dat het gebrek aan stabiele omgeving en medische zorgen de redenen waren waarom ze na de erkenning geen maanden gebleven zijn in Griekenland. Daarnaast kaarten ze de problemen inzake de sociale bijstand in Griekenland aan, waarbij zij onder meer stellen dat de voorwaarden voor het bekomen van een minimum inkomen zodanig strikt en moeilijk zijn dat bijna niemand daaraan kan voldoen. Volgens hen is de Griekse overheid thans begonnen met een afschrikbeleid en citeren vervolgens uit verschillende rapporten. Zij stellen dat zij moeite gedaan hebben, maar dat het zonder hulp niet mogelijk was om er een leven uit te bouwen. Verder kaarten zij de houding van de Griekse politie aan en wijzen ze erop dat vluchtelingen in Griekenland niet welkom zijn, wat blijkt uit de pushbacks. Statushouders zouden niet dezelfde rechten genieten als Griekse onderdanen. De geweldplegingen op grond van racisme zouden ook meer en meer problematisch worden en er zou ook een opkomst zijn van extreem rechts.

Zij herhalen dat ze gezien de actuele situatie voor Palestijnen, zij op zichzelf reeds kwetsbaar zijn. Zij wijzen op de volheid van bevoegdheid van de Raad en menen dat zij de beschermingsstatus moeten bekomen. Verzoekers gaan uitgebreid in op de situatie in Gaza.

3. Nieuwe stukken

3.1. Op 13 januari 2026 legt de commissaris-generaal een aanvullende nota neer overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet waarbij zij volgend nieuw stuk voegt:

- juridische dienst CGVS, *Nota: 'duiding e-mail Griekse autoriteiten – A.M.K.A'*, 17 november 2025;

In die aanvullende nota refereert de commissaris-generaal voorts aan volgende nieuwe stukken, waarvan zij de weblinks vermeldt:

- AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2023*, 24 juni 2024;
- AIDA/ECRE, *Country Report : Greece. Update 2024*, september 2025;
- Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024;
- RSA/PRO ASYL, *Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2024;
- RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, april 2025;
- De Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025;
- CEDOCA, *COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*, 17 september 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, Pressemitteilung nr. 30/2025, 16 april 2025; Bundesverwaltungsgericht, Jugement BVerwG 1 C 18.24, 16 april 2025;
- Verwaltungsgerichtshof Kassel, Pressemitteilung, 2 september 2024;
- Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24;
- Bundesverfassungsgericht, arrest D-2590/2025, 11 september 2025.

3.2. Op 13 januari 2026 maken verzoekers een aanvullende nota over, conform artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet waarbij zij volgende stukken voegen:

- Open brief Griekse organisaties aan CGVS;
- Aanvullend psychologisch verslag betreffende de heer H.A. van 4 augustus 2025;
- Geboorteakte.

3.3. Op 16 januari 2026 maken verzoekers een aanvullende nota over, conform artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet waarbij zij volgende stukken voegen:

- Toelating en verblijf CIBA;
- School attest zoon S.

4. Beoordeling

4.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutive kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU.

Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1, van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3, van de richtlijn 2013/32/EU, met name ervoor zorgen dat het daadwerkelijk rechtsmiddel een volledig en *ex nunc* onderzoek omvat van zowel de feitelijke als juridische gronden, met inbegrip van een onderzoek van de behoefte aan internationale bescherming.

4.2. Op het moment van de bestreden beslissingen waren verzoekers' oudste zontje A.S.H.S., met de Palestijnse origine en verzoekers' tweede zontje K., dat wegens zijn geboorte in België de Belgische nationaliteit werd toegekend, reeds geboren. Verzoekster was op dat moment nog zwanger van een derde kindje, dat inmiddels geboren is op 25 augustus 2025 en aan wie de Belgische nationaliteit werd toegekend. Verzoekers hebben aldus twee minderjarige kinderen die over de Belgische nationaliteit beschikken. Op de bijlage 26 van verzoekster staat enkel de naam van het oudste kind, A.S.H.S. vermeld (AD CGVS, deel DVZ, bijlage 26 23.11.2023). De bestreden beslissingen werden aldus genomen ten aanzien van de ouders (verzoekers) en hun minderjarige zoon A.S.H.S.. Dit blijkt ook duidelijk uit de bewoordingen van de commissaris-generaal, die in dit verband op goede gronden oordeelt dat de twee jongste minderjarige kinderen, die over de Belgische nationaliteit beschikken, buiten de procedure internationale bescherming vallen.

De bestreden beslissingen werden genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze al internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a) van de Procedurerichtlijn.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoekers in Griekenland op 4 augustus 2023 een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend, dat hen op 4 augustus 2023 de vluchtelingenstatus werd toegekend en dat zij in bezit gesteld werden van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), geldig van 18 september 2023 tot 17 september 2026 en van een Grieks reisdocument geldig van 5 oktober 2023 tot 4 oktober 2028 (AD CGVS, landeninformatie, stuk 1) en documenten voorgelegd door de asielzoeker, stukken 3). Verzoekers leggen hiervan kopieën neer (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker, stukken 1 en 2). Voorgaande is in overeenstemming met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, d.d. september 2024, p. 13; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2023*, p. 243).

Er liggen geen concrete elementen voor waaruit blijkt dat verzoekers actueel niet meer over een beschermingsstatus zouden beschikken. Evenmin bevat het rechtsplegingsdossier concrete gegevens of verifieerbare elementen die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de aan verzoekers verleende status, noch bevat het enige concrete aanwijzing in die zin.

Bijgevolg wordt vermoed dat verzoekers geen nood hebben aan internationale bescherming in België, precies omdat zij reeds internationale bescherming genieten in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers' beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a) van de richtlijn 2013/32/EU.

4.3. Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden en wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van "*tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken*", dan vallen deze tekortkomingen volgens het Hof van Justitie bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens van de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts volgens het Hof van Justitie niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52, met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

4.4. Verzoekers betogen in essentie dat zij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

4.5. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten zoals beschikbaar in de huidige fase van de procedure.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (hierna: ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (hierna: AFM) en een sociale zekerheidsnummer (hierna: AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een AMKA, terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 12, 24; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*ibid.*, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van

een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asiendienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 5-17; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na die datum een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstrekt. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder.

Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 19-20; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van "een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt". De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen

belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd.

Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' ADET voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA. (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 22-24; Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, september 2024*, p. 20-22; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 202, 266-267)

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's) voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 253-257; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

E. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47.753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus "the European way of life", en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (Kéntro Ensomátosis Metanastón, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria: (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een

verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresía Apascholísis, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigten moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigten zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (Cedoca, *COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*, 17 september 2025, p. 2-12; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 29-30; Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven (Cedoca, *COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*, 17 september 2025, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 32).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 24 en 34). Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt.

In het AIDA rapport van september 2025 wordt hier evenmin enige melding van gemaakt. Het feitenonderzoek van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse zaken stelt overigens dat het beschikken van een geldig AMKA-nummer volstaat (p. 37).

Wat er ook van zij, wordt benadrukt dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, d.i. in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om desgevallend toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd

zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen nadat hen internationale bescherming werd verleend. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigen van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigen van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 25-27; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen

wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 27-28; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé-dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-51; UNHCR Greece, *Living In Greece – Access to healthcare*, zoals vermeld in voetnoot 306 van het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland* van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, *Information Guide for Beneficiaries of International Protection*, november 2023, p. 42-43, zoals vermeld in voetnoot 306 van het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland* van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024; Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)"*; UNHCR Greece, *Living In Greece – Access to healthcare*, zoals vermeld in voetnoot 306 van het *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland* van het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 35; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 49-51; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 7; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 235-239; RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asiendienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. "Alkyoni II") kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asiendienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een precarie situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asiendienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden

afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 10-13; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een preciaire situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een "certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus" of een "certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming" verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 15-16; Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, september 2024, p. 18-19; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 36; Europese Commissie, *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (RSA/PRO ASYL, *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, maart 2025, p. 36; AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve

verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (AIDA/ECRE, *Country Report: Greece. Update 2024*, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

4.6. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkendiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

4.7. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer preciaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetwijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt aldus aan verzoekers toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat zij zich op de beschermingsstatussen die hen in Griekenland werden verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kunnen beroepen en dat zij niet terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen. In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

4.8. Een individuele beoordeling blijft noodzakelijk.

4.8.1. Tijdens het persoonlijk onderhoud geeft verzoeker aan dat hij één maal per week naar een psycholoog gaat (NPO verzoeker, p. 3), wat hij staaft aan de hand van stukken. Zijn psychologe stelt zowel in een schrijven van 2 februari 2025 als in een schrijven van 19 mei 2025 dat verzoeker wordt opgevolgd sinds juli 2024, dat de begeleiding gestart is op een moment dat hij weinig grip had op zijn leven en het voor hem moeilijk is om psychologische stabiliteit te vinden in de huidige omstandigheden, te meer nu de verantwoordelijkheden om voor zijn gezin te zorgen op zijn schouders te recht komen. De psychologe benadrukt de impact van het lange wachten op verzoekers toestand. Voor wat betreft verzoekster, stelt de psychologe in haar schrijven van 19 mei 2025 dat zij haar sinds 1 april 2025 wekelijks opvolgt voor psychologische begeleiding, dat zij in het thuisland een uitzichtloos leven had en dat de vlucht naar België een traumatische ervaring was gezien haar zwangerschap. De psychologie vervolgt dat ze in België wat rust kon vinden en dat haar symptomen te kaderen zijn binnen een depressieve toestand (AD CGVS, documenten voorgelegd door de asielzoeker, stuk 9).

In de bestreden beslissingen oordeelt de commissaris-generaal dat uit de psychologische attesten niet blijkt dat verzoekers' functioneren belemmerd wordt. Daarnaast wordt gemotiveerd dat verzoekers zich niet beroepen op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen.

4.8.2. Verzoekers maken bij hun aanvullende nota's van 13 en 19 januari 2026 bijkomende stukken over die betrekking hebben op hun psychologische situatie. De commissaris-generaal, die ter terechtzitting niet aanwezig was, heeft hierover evenmin per aanvullende nota enig standpunt ingenomen vóór de sluiting der debatten. Nochtans blijkt uit die nieuwe stukken dat haar reeds gemaakte beoordeling in dit verband niet langer overeind kan blijven.

Het aanvullend psychologisch verslag betreffende verzoeker van 4 augustus 2025 toont aan dat verzoeker nog steeds wekelijks psychologisch opgevolgd wordt en dat er sprake is van een duidelijke verergeren van de symptomen die in te passen zijn binnen een posttraumatische stressstoornis PTSS en een depressieve stoornis. Er is onder meer sprake van frequente dissociatie en van een chaotisch taalgebruik. De opsteller van het verslag benadrukt dat verzoeker niet voldoende zelfredzaam is.

Fedasil attesteert dat het hele gezin vanaf 19 januari 2026 opgenomen zal worden in CIBA voor een traject van intensieve psychologische begeleiding voorlopig voor onbepaalde duur. Ter terechtzitting wordt meegedeeld dat verzoeker omwille van zijn psychologische toestand niet meer tewerkgesteld is. Dat er inmiddels nood is aan intensieve psychologische begeleiding voor het hele gezin, kan, gezien de *supra* beschreven situatie voor begunstigen van internationale bescherming in Griekenland, alwaar de recente wetwijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder lijken te bemoeilijken, niet worden veronachtzaamd. Het gaat bovendien om een gezin met drie minderjarige kinderen, waarvan één vermeld op de bijlage 26 van verzoekster. Het belang van het kind speelt derhalve ook.

De motivering uit de bestreden beslissingen, dat verzoekers' mentale gezondheidstoestand niet op afdoende wijze zou zijn gedocumenteerd, kan niet (langer) worden volgehouden. Het geheel van de voorliggende attesten duidt dan ook op het bestaan van een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van het hele gezin.

Gelet op de moeilijke situatie voor verzoekers en begunstigen van internationale bescherming in Griekenland, en gezien het kwetsbaar profiel van het hele gezin, acht de Raad een nader en gedegen onderzoek van verzoekers situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland aangewezen.

4.9. Gelet op wat voorafgaat, met inachtneming van de grenzen van een ondervraging ter terechtzitting en gelet op het ontbreken van verdere onderzoeksbevoegdheid, ontbreekt het de Raad aldus aan essentiële elementen om te komen tot de in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 1°, van de Vreemdelingenwet bedoelde bevestiging of hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen te moeten bevelen. Bijgevolg moeten de bestreden beslissingen worden vernietigd overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet.

Voorgaande vaststellingen volstaan om de overige in het verzoekschrift aangevoerde middelen en grieven niet verder te onderzoeken.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissingen genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 22 juli 2025 worden vernietigd.

Artikel 2

De zaken worden teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vijf februari tweeduizend zesentwintig door:

I. FLORIO, wvd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

C. VAN DEN WYNGAERT, griffier.

De griffier, De voorzitter,

C. VAN DEN WYNGAERT

I. FLORIO